Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Ald.3.2.28

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Ald.3.2.28

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Ald.3.2.28

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Ald.3.2.28

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Ald.3.2.28

BIBLIOTECA NAZIONALE CENTRALE-FIRENZE
ALDINI
III
2
28
RACCOLTA NENCINI

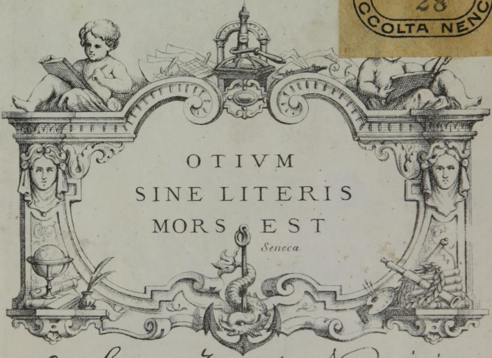

Ex Libris Ioannis Nencini
1874

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Ald.3.2.28

Ald. 3/3

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Ald.3.2.28

POMPONIVS MELA.

IVLIVS SOLINVS.

ITINERARIVM ANTONINI AVG.

VIBIVS SEQVESTER.

P. VICTOR *de regionibus urbis Romæ.*

Dionysius Afer de Situ orbis Prisciano Interprete.

AL DVS

BIBLIOTECA NAZIONALE CENTRALE
FIRENZE

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Ald.3.2.28

FRANCISCVS ASVLANVS LECTORI S.

TANTA est iuuandæ rei literariæ auita quædam in nobis cupiditas: ut sicubi operam nostram ab hominibus studiosis desiderari sentimus: protinus omnẽ diligentiam in eam partem nulla sumptus aut laboris ratione habita conferre conemur. Ut igitur è nostra officina (sicuti reliqua solent) Pomponius Mela, Solinus, & alij quoq; hoc uolumine comprehensi, castigatiores aliquando exirent: id egimus, ut satis multæ, quibus obsiti erant mendæ, quasi uepres de pulcherrimo agro, quoad eius fieri posset, tollerentur. itaq; uos hortor, obsecroq́;, ut literis summo studio, summaq́; industria incumbatis: ne ue patiamini tot exhaustos labores: quos (ut olim Aldus Sororius meus), Andreas pater, ego, & Federicus frater quotidie uestræ utilitati destinamus, auersa (ut aiunt) minerua perire.

Valete.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Ald.3.2.28

POMPONII MELAE DE SITV ORBIS LIBER PRIMVS.

PROHOEMIVM.

ORBIS SITVM dicere aggredior, impeditum opus, & facundiæ minime capax. constat enim ferè gentium locorumq; nominibus, & eorum perplexo satis ordine, quē persequi longa est magis, quàm benigna materia. uerum aspici tamen cognosciq; dignissimum, & quod, si non ope ingenij orantis, at ipsa sui contemplatione pretium operæ attendentiū absoluat. dicam autem alias plura, & exactius. nunc autem ut quæq; erunt clarissima, & strictim. Ac primo quidem quæ sit forma totius, quæ maximæ partes, quo singulæ modo sint, utq; habitentur, expediā. Deinde rursus oras omniū, & litora ut intra, extraq; sunt, atq; ut ea subit, ac circunluit pelagus. Additis quæ in natura regionū, incolarumq; memoranda sunt. id quo facilius sciri possit, atq; accipi, paulo altius summa repetetur.

Mundi in quatuor partes diuisio. Cap. I.

OMNE IGITVR Hoc quicquid est, cui mundi cœliq; nomen indidimus, unum id est, & uno ambi-

tu se, cunctaq; amplectitur. Partibus differt, unde sol oritur, Oriens nuncupatur, aut Ortus. quo demergitur, Occidens, uel Occasus. qua decurrit, Meridies. ab aduersa parte Septentrio. huic medio terra sublimis cingitur undiq; mari, eademq; in duo latera, quae Hemisphaeria nominantur, ab oriente diuisa ad occasum, Zonis quinq; distinguitur. mediam aestus infestat, frigus ultimas. Reliquae habitabiles paria agunt anni tempora, uerum non pariter. Antichthones alteram, alteram nos incolimus. Illius situs ob ardorem intercedentis plagae icognitus, huius dicendus est. Haec ergo ab ortu porrecta ad occasum, et (quia sic iacet) aliquãto quàm ubi latissima est, longior, ambitur omnis oceano, quatuorq; ex eo maria recipit. unum ab septentrione, à meridie duo, quartum ab occasu. suis locis illa referentur. Hoc primum angustum, nec amplius decem millibus passuũ patens, terras aperit, atq; intrat, tum longe lateq; diffusum abigit uaste cedentia litora, iisdemq; ex diuerso propè coeuntibus adeo in arctum agitur, ut minus mille passibus pateat. Inde se rursus, sed modice admodum laxat, rursusq; etiam quàm fuit arctius, exit in spatium. Quo cum est acceptum ingens iterum & magno se extendit ambitu, & paludi caeterum exiguo ore coniungitur. Id omne qua uenit, quàq; dispergitur, uno uocabulo nostrum mare dicitur. Angustias introitumq; uenientis nos fretum, graeci πορθμὸν appellant. qua diffunditur alia alijs locis cognomina acceptat. ubi primum se arctat, Hellespontus uocatur, Propontis ubi expandit. ubi iterum pressit, Thracius Bosphorus. ubi iterũ effundit,

pontus Euxinus. Qua paludi committitur, Cimerius Bosphorus. palus ipsa, Mœotis. Hoc mari, et duobus inclytis amnibus Tanai, & Nilo, in tres partes uniuersum diuiditur. Tanais à septentrione ad meridiem uergens in mediam ferè Mœotida defluit, & ex diuerso Nilus in pelagus. Quod terrarum iacet à freto ad ea flumina ab altero latere, Africam uocamus, ab altero Europen, ad Nilum Africam, ad Tanain Europen. Vltra quicquid est, Asia est. Tribus hãc è partibus tangit oceanus, ita nominibus, ut locis differens. Eous ab oriente, à meridie Indicus, à septentrione Scythicus. Ipsa ingenti ac perpetua fronte uersa ad orientem tantum ibi se in latitudinem effundit, quantum Europa, et Africa. et quod inter ambas pelagus immissum est. Inde cum aliquatenus solida processit ex illo oceano, quem Indicum diximus, Arabicum mare, et Persicum, ex Scythico Caspiũ recipit, & ideo qua se recipit angustior. Rursus expanditur, & fit tam lata quam fuerat, deinde cum iam in suũ finem aliarumq; terrarum confinia deuenit, media nostris æquoribus excipitur, reliqua altero cornu pergit ad Nilum, altero ad Tanain. ora eius cum alueo Nili amnis, ripis descendit in pelagus, & diu sicut illud incedit, ita sua litora porrigit, deinde fit uenienti obuiam, & primum se ingenti ambitu incuruat, post se ingenti fronte ad Hellespõticum fretum extendit, ab eo iterum obliquat ad Bosphorum, iterumq; ad Ponticum latus curua, aditum Mœotidos transuerso margine attingit. Ipsa gremio ad Tanain usq; complexa fit ripa, qua Tanais est. In ea primos hominũ

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Ald.3.2.28

ab oriente accipimus Indos, & Seres, & Scytas. Seres media fermè Eoæ partis incolunt, Indi ultima. ambo late patentes, neq; in hoc tantũ pelagus effusi, spectant enim etiam meridiem Indi, oramq; Indici maris, nisi qua æstus inhabitabilem efficiunt, diu continuis gentibus occupant. spectant & septentrionem Scythæ, ac litus scythicum, nisi unde frigoribus arcentur, usq; ad Caspium sinum possidẽt. Indis proxima est Ariacne, Deinde Aria, & Cedrosis, et Persis ad sinum Persicum. hunc populi Persarum ambiunt. Illum alterũ Arabes, ab ijs, quod in Africam restat, Aethiopũ est. Illic Caspiani Scytis proximi, sinum Caspiũ cingunt. ultra Amazones, ultráq; eas Hyperborei esse memorantur. Interiora terarum multæ variæq; gentes habitant, Gandari, & Pariani, et Bactri. Susiani, Pharmacotrophi. Bomarei. Coamani. Rophanes. Daae. Super Scytas Scytarumq; deserta, ac super Caspiũ sinũ Comari. Massagetæ. Cadusij. Hircani. Iberi, super Amazonas & Hyperboreos Cimmerij. Scythæ. Eniochi. Georgi. Moschi. Corsitæ. Phoristæ. Riphaces. atq; ubi in nostra maria tractus excedit, Mario, Antibarani, & notiora iã nomina, Medi, Armenij, Comageni, Murrani, Vegeti, Cappadoces, Gallogræci. Lycaones, Phryges. Pisydæ, Isauri, Lydi, Syrocilices. rursus ex ijs quæ meridie spectant, eædemq; gentes interiora litora tenent usq; ad sinum persicum. Super hunc sunt Parthi, et Assyrij. Sup illũ alterũ Babylonij. Et super Aethiopas Aegypti, ripis Nili amnis, & mari proximi ijdem Aegyptij possident. Deinde Arabia angusta fronte sequentia litora attingit. Ab ea usq; ad

flexum illum, quem supra retulimus, Syria, & in ipso flexu, Cilicia, extra autem, Lycia, et Pamphilia. Caria. Ionia. Aeolis. Troas usq; ad Hellespontum. ab eo Bithyni sunt ad Thracium Bosphorum. Circa pontum aliquot populi alio alioq; fine, omnes uno nomine Pontici dicuntur, ad lacum Mæotici, ad Tanaim Sauromatæ.

Summa Europæ descriptio. Cap. II.

VROPA TERMINOS habet ab oriente Tanain, & Mæotida, & pontum, à meridie reliqua nostri maris, ab occidente Atlanticum, à septentrione Britanicum oceanum. Ora eius forma litorum. Tanais ad Hellespontum, qua ripa est dicti amnis, qua flexum paludis ad ponticum redigit. qua proponti- di ab Hellesponto latere adiacet, contrarijs litoribus Asiæ non opposita modo, uerum etiam similis est. Inde ad fretum nunc uaste retracta, nunc prominens tres maximos sinus efficit, totidemq; se in altum magnis frontibus euehit. extra fretum ad occidentem inæqualis admodum præcipue media quæ procurrit ad septentrionem, nisi ubi semel iterumq; grandi recessu abducitur, pene ut directo limite extenta est. Mare, quod primo sinu accipit, Aegæum dicitur. quod sequēti in ore, Ionium. Adriaticum interius. quod ultimo nos Thuscum, quod graij Tyrrhenū perhibent. gentium prima est Scythia alia quàm dicta est, à Tanaī media fermè pontici lateris. hinc in Aegei partem continens Thraciæ, ac Macedoniæ adiungitur. tum Græ-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Ald.3.2.28

cia prominet. Aegeūq; ab Ionio mari dirimit. Adriatici latus Illyris occupat. inter ipsum Adriaticum & Thuscū Italia procurrit. In Thusco intimo Gallia ē. ultra Hispania est. hæc in occidentem deniq; etiam ad septentrionem diuersis frontibus uergit. deinde rursus Gallia est longe, & à nostris litoribus hucusq; promissa. Ab ea Germani ad Sarmatas porriguntur. Illi ad Asiam. Hæc de Europa.

Summa Africæ descriptio. Cap. III.

a FRICA AB Orientis parte Nilo terminata, pelago à cæteris, breuior est quidem quàm Europa, quia nec usquam Asiæ, et non totis huius litoribus obtenditur. longior tamen ipsa quàm latior, & qua ad fluuium attingitur, latissima. Vtq; inde procedit, ita media præcipue in iuga exurgens pergit incurua ad occasum, fastigiatq; se molliter, & ideo ex spatio paulatim adductior. ubi finitur, ibi maxime angusta est. quantum incolitur eximie fertilis est, uerum quod pleraq; eius inculta, & aut harenis sterilibus obducta, aut ob situm cœli terarumq; deserta sunt, aut infestantur multo ac malefico genere animalium, uasta est magis quàm frequens. mare, quo cingitur à septentrione, Libycum. à meridie Aethiopicū. ab occidētem Atlanticum dicimus. Ab ea parte, quæ Libyco adiacet, proxima Nilo prouincia, quam Cyrenas uocant. Deinde cui totius regionis uocabulo cognomen inditum est. Africa. cætera Numidæ, et Mauri tenent. sed Mauri in Atlanticum pelagus expositi. ultra Ni-

gritæ sunt & Pharusij, usq; ad Aethiopas. hi & reliqua huius, & totum latus, quod meridiem spectat, usq; in Asiæ confinia possidēt. At super ea, quæ Libyco mari abluuntur, Libyes Aegyptij sunt, et Leuco Aethiopes, & natio frequens multiplexq; Getuli. deinde late uacat regio perpetuo tractu inhabitabilis. tum primos ab oriente Garamantas, post Anglas & Troglodytas, et ultimos ad occasum Atlantas audimus. Intra (si credere libet) uix iam homines magisq; semiferi Aegypanes, & Blemmyæ, et Gamphasantes, & Satyri sine tectis ac sedibus passim uagi habent potius teras, quàm habitent. Hæc summa nostri orbis, hæ maximæ partes. hæ formæ gentesq; partium. Nunc exactius oras, situsq; dicturo inde est cōmodissimum incipere, unde teras nostrum pelagus ingreditur. Et ab ijs potissimū, quæ in fluenti dextra sunt. Deinde stringere litora ordine, quo iacent, peragratisq; omnibus quæ mare attingunt, legere etiam illa quæ cingit oceanus, donec cursus incepti operis intra, extraq; circunuectus orbem illuc, unde cœperit, redeat.

Particularis Africæ descriptio. Cap. IIII.

d ICTVM EST Atlanticum esse oceanum, qui teras ob occidente contingeret. hinc in nostrum mare pergentibus læua Hispania. Mauritania dextra est. Primæ partes illæ Europæ, hæ Africæ. eius oræ finis Mulucha, caput, atq; exordium est promontorium quod græci ἀμπελούσιαν, Afri aliter, sed idem signi

cante uocabulo appellant. In eo est specus Herculi sacer, & ultra specum Tinge oppidum peruetus ab Anteo (ut ferunt) conditum. Extat rei signum parma elephantino tergore execto ingens, et ob magnitudinem nulli nunc usuro habilis, quàm locorum accolae ab illo gestatam pro uero habent, traduntq́;, & inde eximie colunt. deinde est mons praealtus ei, quem ex aduerso Hispania attolit obiectum, hunc Abylam, illum Calpen uocant columnas Herculis utrunq;. addit fama nominis fabulam. Herculem ipsum iunctos olim perpetuo iugo diremisse colles, atq; ita exclusum antea mole montium oceanum, ad quae nunc inundat, admissum. hinc iam mare latius funditur, summotasq́; uastius terras magno impetu inflectit. caeterum regio ignobilis, & uix quicquam illustre sortita paruis oppidis habitatur, parua flumina emittit, solo quàm uiris melior, & segnitie gentis obscura. ex ijs tamen, quae cõmemorare non piget. montes sunt alti, qui continenter, & quasi de industria in ordinem expositi ob numerum septem, ob similitudinem fratres uocantur. tum Vada fluuius, & Rusigada, & Siga paruae urbes, & portus, cui magno est cognomen ob spatium. Mulucha ille, quem diximus, amnis est, nunc gentiũ, olim regnorum terminus Bocchi, Iugurthaeq́;. ab eo Numidia ad ripas exposita fluminis Ampsagae spatio quidem quàm Mauritania angustior est, uerum & culta magis & ditior. urbium, quas habet, maximae sunt Cyrtha procul à mari, nunc Sittianorum colonia, quondam regum domus Iubae, & Siphacis, cũ foret opulentissima. Iol ad mare aliquando igno

bilis, nunc quia Iubæ regia fuit, & quod Cæsarea uocitatur, illustris. citra hanc (nam in medio fermè litore sita est). Cartenna & Arsenaria sunt oppida, et Ampsa castellum et Laturus sinus, & Sardabale fluuius ultra monimentum commune regiæ gentis. deinde Icosium & Vthisia urbes & effluentes inter eas Ancus, & Nabar, aliáq; quæ taceri nullum rerum famæ'ue dispendium est. interius & longe satis à litore, si fidem res capit, mirum admodum, spinæ piscium, muricum, ostrearumq; fragmenta, scissa & attrita uti solent fluctibus, & non diferentia marinis, infixæ cautibus anchoræ, & alia huiusmodi signa atq; uestigia effusi olim usq; ad ea loca pelagi, in campis nihil alentibus esse inueniriq; narrantur. regio, quæ sequitur à promontorio Metagonis ad aras Philenorum propriæ nomen Africæ usurpat. In ea sunt oppida Hipporegius, & Rusicade, & Tabraca. deinde tria promontoria, Candidũ. Apollinis, et Mercurij, uaste proiecta in altum, duos grandes sinus efficiunt, Hipponensem uocant proximum ab hippone diarrhyto, quod litori eius appositũ est. in altero sunt castra Lælia, castra Cornelia. flumẽ Bragada, Vtica, & Carthago, ambæ inclytæ, ambæ à Phœnicibus cõditæ, illa fato Catonis insignis, hæc suo, nunc Po. Ro. Colonia, olim imperij eius pertinax æmula. iam quidem iterum opulenta, etiam nunc tam priorum excidio rerum, quàm ope præsentium clarior. Hadrumetum. Leptis. Clupea. Abrotonum, Taphiæ. Neapolis hinc ad Syrti adiacent, ut inter ignobilia celeberrimæ. Syrtis sinus est centum ferè millia passuum, qua

mare accipit patens, trecenta qua cingitur. uerum importuosus atq; atrox, & ob uadorum frequentium breuia, magisq; etiam ob alternos motus pelagi affluentis, & refluentis infestus. super hunc ingens palus amnem Tritona recipit. ipsa Tritonis. unde & Mineruæ cognomen inditum est, ut incolæ arbitrantur ibi genitæ, faciuntq; ei fabulæ aliquam fidem, quod quem natalem eius putant, ludicris uirginum inter se decertantium celebrant. ultra est Oea oppidum, et Cinyps fluuius per uberrima arua decidens. tum Leptis altera, & Syrtis nomine atq; ingenio par priori. cæterum altero ferè spatio, qua dehiscit, quaq; flexum agit amplior. eius promontorium est Borion, ab eoq; incipiens ora, quam Lotophagi tenuisse dicuntur usq; ad Phycunta, & id promontorium est importuoso litore pertinax. Aræ ipsæ nomen ex Philenis fratribus traxere, qui contra Cyrenicos missi Carthagine ad dirimendum conditione bellum diu iam de finibus, & cum magnis amborum cladibus gestum. Postquam in eo quod conuenerat non manebatur, ut ubi legati concurrerent certo tempore utrinq; dimissi, ibi termini statuerentur, pacti de integro ut quicquid citra esset, popularibus cederet, mirum & memoria dignissimum facinus, hic se uiuos obrui pertulerunt. Inde ad Catabatmon Cyrenaica prouincia est, in eaq; sunt Hammonis oraculum fidei inclytæ, & fons, quem solis appellant, & rupes quædam Austro sacra. Hæc cum hominum manu attingitur, ille immodicus exurgit, harenasq; quasi maria agens sic sæuit, ut æquor fluctibus. fons media nocte feruet, mox pau

latim tepeſcens fit luce frigidus, tunc ut ſol ſurgit ita frigidior, ſubinde per meridiem maxime riget. ſumit deinde tepores iterum, & prima nocte calidus, atq; ut illa procedit, ita calidior. rurſus cum eſt media, perferuet. In litora promontoria ſunt Zephyrion, et Nauſtathmos. portus Paretonius. Vrbes Heſperia, Apollonia. Ptolemais. Arſinoe. atque unde terris nomen eſt, ipſa Cyrene, Catabathmos uallis deuexa in Aegyptum, finit Africam. oræ ſic habitantur ad noſtrum maxime ritum moratis cultoribus, niſi quod quidam linguis differunt, & cultu deorum quos patrios ſeruant, ac patrio more uenerantur. proximis nullæ quidem urbes ſtant, tamen domicilia ſunt, quæ Mapalia appellantur, uictus aſper, & munditijs carens. Primores ſagis uelantur, uulgus beſtiarũ pecudumq; pellibus, humi quies, epulæq; capiuntur. uaſa ligno fiunt, aut cortice. potus eſt lac, ſucusq; baccarum, cibus eſt caro plurimum ferina. nam gregibus (quia id ſolum optimum eſt), quoad poteſt, parcitur. Interiores etiam incultius, ſequuntur uagi pecora, utq; à pabulo ducta ſunt, ita ſe ac tuguria ſua promouent, atque ubi dies deficit, ibi noctem agunt, quanquam in familias paſſim & ſine lege diſperſi, nihil in commune conſultant, tamen quia ſingulis aliquot ſimul coniuges, et plures ob id liberi agnatiq; ſunt, nuſquam pauci. ex his qui ultra deſerta eſſe memorantur, Atlantes ſolem execrantur, & dum oritur, & dum occidit, ut ipſis agrisq; peſtiferum. nomina ſinguli non habent, non ueſcuntur animalibus, neque illis in quiete qualia cæteris mortalibus uiſere datur. Troglo

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Ald.3.2.28

dytae nullarum opū domini, strident magis, quàm loquantur, specus subeunt, aluntur'q; serpentibus. apud Garamantas etiam armenta sunt ea, quae obliqua ceruice pascuntur. nam pronis directa in humum cornua officiunt. nulli certa uxor est. ex his qui tam confuso parentum coitu passim incerti'q; nascuntur, quos pro suis colant, formae similitudine agnoscunt. Augilae manes tantum deos putant, per eos deierant, eos ut oracula consulunt, precati'q; quae uolunt, ubi tumulis incubuere, pro responsis ferunt somnia. foeminis eorum solenne est, nocte qua nubunt, omnium stupro patere, qui cum munere aduenerint, & tum cum plurimis concubuisse maximum decus, in reliquum pudicitia insignis est, Nudi sunt Gamphasantes, armorum'q; omnium ignari, nec uitare sciunt tela, nec iacere, ideo'q; obuios fugiunt, neq; aliorum quàm quibus idem ingenij est, aut congressus, aut colloquia patiuntur Blemyis capita absunt, uultus in pectore est. Satyris praeter effigiem nihil humani. Aegypanum quae celebratur ea forma est. Haec de Aphrica.

Asiae descriptio particularis. Cap. V.

ASIAE PRIMA PARS Aegyptus, inter Catabathmon et Arabas, ab hoc litore penitus immissa donec Aethiopiam dorso contingat. ad meridiem refugit tera expers imbrium mire tamen fertilis, et hominum aliorū'q; animaliū perfoecunda genetrix. Nilus efficit amniū in nostrum mare pmeantium maximus.

tium maximus. hic ex desertis Africæ missus nec statim nauigari facilis, nec statim Nilus est, & cum diu simplex sæuusq; descendit, circa Meroen late patentem insulam in Aethiopiam diffunditur, alteraq; ex parte Astaboras, altera Stapus dictus est. ubi rursus coit, ibi nomen hoc capit, inde partim asper, partim nauigia patiens, in immanem lacum deuenit, ex quo præcipiti impetu egressus, & Tachempso alterá insulam amplexus usq; ad Elephantidem urbẽ ægyptiam atrox adhuc feruensq; decurrit. tum demum placidior, & iam penè nauigabilis, primum iuxta Certasorum oppidum triplex esse incipit. deinde iterumq; diuisus ad Delta, & ad Melim per omnem Aegyptũ uagus atq; dispersus, septemq; ora in se scindens, singulis tamen grandis euoluitur. non pererrat autem tantum eam, sed æstiuo sydere exundás etiã irrigat, adeo efficacibus aquis ad generandum alendumq; ut præter id, quod scatet piscibus, quod hippopotamos crocodilosq; uastas belluas gignit, glebis etiã infundat animas, ex ipsaq; humo uitalia effingat. hoc eo manifestum est, quod ubi sedauit diluuia, ac se sibi reddidit, per humentes campos quædam nondum perfecta animalia, sed tum primum accipientia spiritum, & ex parte iam formata, ex parte adhuc terrea uisuntur. crescit porrò, siue quod solute magnis æstibus niues ex immanibus Aethiopiæ iugis, largius quàm ripis accipi queant, defluunt, siue quod sol hyeme terris propior, & ob id fontem eius minuens tunc altius abit, sinitq; integrum, et ut est plenissimus surgere, siue quod per ea tempora flantes ethesiæ aut

actas à septentrione in meridiem nubes, super principia eius imbre præcipitant, aut uenienti obuiæ aduerso spiritu cursum descendentis impediunt, aut arenis, quas cum fluctibus litori applicant, ostia obducunt, fitq; maior, uel quod nihil ex semet amittit, uel quod plus quàm solet accipit, uel quod minus quã debet, emittit. quod si est alter orbis, suntq; oppositi nobis à meridie Antichthones, ne illud quidẽ à uero nimium abscesserit, in illis terris ortum amnem, ubi subter maria cæco alueo penetrauerit, in nostris rursus emergere, & hac re solstitio accrescere, quod tum hyems sit, unde oritur. alia quoq; in his terris mira sunt. in quodã lacu Chemmis insula lucos, syluasq; & Apollinis grande sustinens templum natat, & quocunq; uenti agunt, pellitur. pyramides tricenum pedum lapidibus extructæ, quarum maxima (tres nanq; sunt) quatuor ferè soli iugera, quæ sedem occupat, totidem in altitudinem erigitur. Mœris aliquãdo campus nunc lacus uiginti millia passuum in circuitu patens, altior quàm ad nauigandũ magnis, onustisq; nauibus satis est. Psammetichi opus labirynthus domos mille et regias duodecim perpetuo parictis ambitu amplexus marmore extructus, ac tectus, unum in se descensum habet. intus penè innumerabiles uias multis ambagibus huc & illuc remeantibus, sed continuo anfractu & sæpe reuocatis porticibus ancipites. quibus subinde alium super alios orbem agentibus, & subinde tantum redeunte flexu, quantum processerat, magno & inexplicabili tamen errore perplexus est. Cultores regionum multo aliter à cæteris a-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Ald.3.2.28

gunt. mortuos fimo obliti plangunt, nec cremare, aut fodere fas putant, uerum arte medicatos intra penetralia collocant. Suis literis peruerse utuntur. lutum inter manus, farinam calcibus subigunt. Forum ac negotia fœminæ, uiri pensa ac domos curant. onera illæ humeris, hi capitibus accipiunt. parẽtes, cum egent, illis necesse est, his liberum est alere. cibos palàm & extra sua tecta capiunt, obscœna intimus ædium reddunt. colunt effigies multorum animalium, atq; ipsa magis animalia. sed alij alia, adeo ut quædam eorum etiam per imprudentiam interemisse capitale sit. & ubi morbo aut forte extincta sint, sepelire ac lugere solenne sit. Apis populorum omnium numen est. bos niger certis maculis insignis, & cauda linguáq; dissimilis aliorum, raro nascitur, nec coitu pecudis, ut aiũt, sed diuinitus & cœlesti igne conceptus, diesq;, quo gignitur, genti maxime festus est. Ipsi uetustissimi (ut prædicant) hominum trecentos & triginta reges ante Amasim, & supra tredecim millium annorũ ætates certis ãnalibus referunt. mãdatumq; literis seruant, dum Aegyptii sunt quater cursus suos uertisse sydera, ac solem bis iam occidisse, unde nunc oritur. uiginti millia urbium Amasi regnante habitarũt, & nũc multas habitant. earũ clarissimæ, procul à mari, Says. Mẽphis. Syene. Bubastis Elephãtin. et Thebæ utiq;, ut Homero dictum est, centum portas, siue, ut alij aiunt, centum aulas habent, totidem olim principum domos, solitasq; singulas ubi negotiorum exegerat, dena armatorũ millia effundere. In litore Alexandria Africæ contermina. Pelusium Arabiæ ipsas

oras secat. Canopicum. Volbiticum. Seueniticum. Pathmiticum. Mendesium. Taniticum. Pelusiacum Nili hostia.

Arabiæ descriptio. Cap. VI.

a Rabia hinc ad rubrum mare pertinet, sed illic magis læta et ditior, thure atq; odoribus abũdat. hic, nisi qua Casio monte attollitur, plana & sterilis portum admittit Azotum suarũ mercium emporium. Qua in altum abit adeo edita, ut ex summo uertice à quarta uigilia ortum solis ostentet.

S Yria late litora tenet, terrasq; etiam latius, introrsus alijs, alijsq; nuncupata nominibus, nã et Cœle dicitur, et Mesopotamia, & Damascene, & Adiabene, & Babylonia, & Iudæa & Sophone. hinc Palæstina est, qua tangit Arabas cum Phœnice, & ubi se Ciliciæ committit. Antiochia olim ac diu potens, sed cum eam regno Semiramis tenuit longe potentissima, operibus certe eius insignia multa sunt, duo maxime excellunt, constituta urbs miræ magnitudinis Babylon, ac siccis olim regionibus Euphrates & Tygris immissi. cæterum in Palæstina est ingens & munita admodum gaza, sic Persæ ærarium uocant, & inde nomen est, quod cum Cambyses armis Aegyptum peteret, huc belli opes, & pecuniam intulerat. Est non minor Ascalon. est Iope ante diluuium, ut ferunt condita ubi Cephea regnasse eo signo accolæ affirmant, quod titulum eius fratrisq; Phinei ueteres quædam aræ cum religione

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Ald.3.2.28

plurima retinent, quin etiam rei celebratæ carminibus, ac fabulis, seruatæq; à Perseo Andromedæ clarum uestigiũ belluæ marinæ ossa immania ostẽtant.

Phœnicen illustrauere Phœnices solers hominum genus & ad belli, pacisq; munia eximium, literas & literarum operas, aliasq; etiã artes, maria nauibus adire, classe confligere, imperitare gentibus, regnum, præliumq; commenti. In ea est Tyros aliquando insula, nunc annexa terris de ficit, quod ab impugnante quondam Alexandro iacta opera uiā tenet ulteriora. & adhuc opulenta Sydon ante quàm à Persis caperetur, maritimarum urbium maxima. ab ea ad promontorium Euprosopon duo sunt oppida Byblos & Botrys, ultra tria fuerunt singulis inter se stadijs distantia. locus ex numero Tripolis dicitur. tum Simyra castellum, et urbs non obscura Marathos. inde iam non obliqua pelago, sed aduersa adiacens à terra grandem sinum inflexo tractu litoris accipit. populi dites circunsident. situs efficit, quia regio fertilis, crebris & nauigabilibus alueis fluminum peruia, diuersas opes maris atq; terrarum facili commertio permutat ac miscet. In eo prima est reliqua pars Syriæ, cui Antiochiæ cognomen additur, & in ora eius urbes Seleutia, Paltos, Berytos, Ladicea, Arados, amnesq; inter eas eunt Lichos & Hypatos & Orontes. Tum mons Amanus, & ab eo statim Myriandros & Cilices. at in recessu intimo locus est magno aliquando discriminis fusorum ab Alexandro Persarum, fugientisq; Darij spectator ac testis. nunc ne minima quidem tunc ingenti.

urbe celebris Issos fuit, et hac re sinus Issicus dicitur, procul inde Amnodes promontorium inter Pyramum, Cydnumq́; fluuios iacet. Pyramus Isso prior Mallon praeterfluit. Cydnus ultra per Tarsum exit. deinde urbs est olim à Rhodijs, Arguisq́; post piratis, Pompeio assignante possessa. nunc Pompeiopolis, tunc Soloe. Iuxta in paruo tumulo Arati poetae monimentum ideo referendum, quia ignotū, quā ob causam iacta in id saxa dissiliunt. Non longe hinc Coricos oppidum portu, saloq; incingitur angusto tergore continenti adnexum supra specus est nomine Corytius singulari ingenio ac supra quàm ut describi facile possit, eximius. grandi nanq; hiatu patens, montem litori appositum, & decem stadiorum cliuo satis arduum, ex summo statim uertice aperit, tunc alte demissus, & quantum demittitur amplior uiret lucis pubentibus undiq;, & totum se nemoroso laterum orbe complectitur, adeo mirificus, ac pulcher, ut mentes accedentium primo aspectu consternat. ubi contemplati durauere, non satiat. unus in eum descensus est angustus asper quingentorū & mille passuum per amoenas umbras & opaca syluae quiddam agreste resonantis, riuis hinc atq; illinc fluitantibus. ubi ad ima peruentum est, rursus specus alter aperitur ob alia dicendus. terret ingredientes sonitu cymbalorum diuinitus et magno fragore crepitantium. deinde aliquā diu perspicuus. mox & quo magis subitur obscurior. ducit ausos penitus, alteq; quasi cuniculo admittit. ibi ingens amnis ingenti fronte se extollens tantummodo se ostendit, et ubi magnum impetum breui alueo tra

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Ald.3.2.28

xit, iterum demersus absconditur. intra spatiū est magis quàm ut progredi quisquam ausit horribile, & ideo incognitum. totus autem angustus & uere sacer, habitariq; à dijs & dignus. & creditus nihil non uenerabile & quasi cum aliquo numine se ostentat. Alius ultra est, quem Typhoneum uocant ore angusto, & multum (ut experti tradidere) pressus, et ob id assidua nocte suffusus, neq; unquam perspici facilis, sed quia aliquando cubile Typhonis fuit, & quia nunc demissa in se confestim exanimat, natura, fabulaq; memorandus. duo deinde promontoria sunt Sarpedon finis aliquando regni Sarpedonis, & quod Ciliciam à Pamphilia disiungit. Anemuriū, interq; ea Celenderis & Natidos Samiorum coloniæ. sed Celenderis Sarpedoni propior. In Pamphilia est Melas nauigabilis fluuius, oppidum Sida, et alter fluuius Eurymedon. magna apud eum Cymonis Atheniēsium ducis aduersus Phœnicas & Persas naualis pugna atq; uictoria fuit. mare, quo pugnatum est, ex edito admodum colle prospectat Aspendos, quam Argiui condiderant, possedere finitimi. deinde alij duo ualidissimi fluuij Oestros & Catheractes. Oestros nauigari facilis. hic quia se præcipitat, ita dictus. Inter eos Perga est oppidum, et Dianæ, quam ab oppido Pergeam uocant, templum. trans eosdem mons Sardemisos et Phaselis à Mopso condita finis Pamphiliæ. Lycia continuo cognominata à Lyco rege Pandionis filio, atq;, ut ferūt, infestata olim chimæræ ignibus. Sydæ portu & Tauri promontorio grandem sinum claudit. Taurus ipse ab eois litoribus exurgens uaste satis at

tollitur. deinde dextro latere ad septentrionem, sinistro ad meridiem uersus it in occidentem rectus, & perpetuo iugo, magnarumq; gentiũ, qua dorsum agit, terminus. ubi terras dirimit, exit in pelagus. idem autem & totus ut dictus est, dicitur etiam qua spectat orientem. deinde Hæmodes & Caucasus & Paropamisus. tum Caspiæ pilæ, Niphates, & Armeniæ pilæ, et ubi iã nostra maria contingit Taurus iterum. post eius promontorium flumen est Lymira, & eodẽ nomine ciuitas, atq; ut multa oppida, sic præter Pataram non illustria. illam nobilem facit delubrum Apollinis quondam opibus & oraculi fide delphico simile. ultra est Xanthus flumen, et Xanthos oppidum, mons Cragus, et quæ Lyciam finit, urbs Telmisos. Caria sequitur. habitatur incertæ originis. alij indigenas, sunt qui Pelasgos, quidam Cretas existimant, genus usq; eo quondam armorum, pugnæq; amans, ut aliena etiam bella mercede agerent. hic castella aliquot sunt. deinde promontoria duo Pedalion et Crya & secundum Calbin amnem Caunus oppidum ualetudine habitantium infame. Inde ad Alicarnasson hæc adiacent. Rhodiorũ aliquot coloniæ. portus duo Gelos, & cui ex urbe, quam amplectitur, Thissamissa cognomen est. inter eos oppidum Larumna et Pandion collis in mare emissus tum tres ex ordine sinus Tymnias. Schenus Bubessus. Tymniæ promõtoriũ Aphrodisiũ est. Schenus ambit Hylã. Bubessus Cynotum. Gnidus in cornu pené insulæ. interq; eam & ceranicum sinum in recessu posita Euthenæ. Alicarnassos Arguorum colonia est, et cur memoranda sit præ

ter conditores, Mausoleum efficit regis Mausoli moni-
mentum, unum de miraculis septem Artemisiæ opus.
trans Alicarnasson illa sunt litus Leuca. urbes, Min
dus, Aruanda, Neapolis. sinus Iasus, & basilicus. In
Iaso est Bargylos. Post basilicũ Ionia aliquot se am
bagibus sinuat, & primum à Possideo promontorio
inflexum inchoans angit oraculum Apollinis di-
ctum olim Branchidæ, nunc Didymi. Miletum urbẽ
quondam Ioniæ totius belli, pacisq; artibus princi-
pem, patriam Thaletis astrologi & Timothei musi-
ci, & Anaximandri physici, aliorumq; ciuium incly
tis ingenijs merito inclytam, utcunq; Ioniam uocant
urbem. Hyppin amnis Mæandri exitu. Lathmum
montem Endymionis à luna, ut ferunt adamati fa-
bula nobilem. deinde rursus inflexa angit urbẽ Prie
nen & Gesi fluminis ostium, moxq; ut maiore cir-
cuitu, ita plura complectitur. Ibi est Panionium sacra
regio, & ob id eo nomine appellata, quod eam com-
muniter Iones colunt. ibi à fugitiuis, ut aiunt, condi-
ta, nomen famæ annuit Phygela. Ibi Ephesus &
Dianæ clarissimum templum, quod Amazones Asia
potitæ consecrasse traduntur. ibi Caystros amnis. ibi
Lebedos, Clarijq; Apollinis fanum, quod Mantho Ti
resiæ filia fugiens uictores Thebanorum Epigonos,
& Colophon, quam Mopsus eiusdem Manthos filius
statuit ad promontorium, quo sinus clauditur. quod al
tera parte alium, quem smyrnæum uocant, efficit, an-
gustisq; ceruicibus reliqua extendit in latius, abit in
peninsulæ faciẽ. super angustias hinc Ceos, illinc Cla
zomena. & quia terga agunt confinio adnexa mari

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Ald.3.2.28

diuersis frontibus diuersa maria prospectant. In ipsa peninsula est Coryna. in sinu smyrnæo est Thermodon amnis, & urbs Leuca. extra Phocis Ioniæ ultima proxima regio, ex quo ab Aeolis incoli cœpit, Aeolis facta, ante Mysia, & qua hellespontum attigit, Troianis possidentibus Troas fuit. primam urbem à Myrino conditore Myrinam uocant. sequentem Pelops statuit uicto Oenomao, reuersus ex Græcia. Cymen nominauit, pulsis qui habitarant, dux Amazonum Cyme. supra Caicus inter Eleam decurrit & Pytanem illam, quæ Arcesilam tulit nihil affirmantis, academiæ clarissimum antistitem. tum in promontorio est Canna oppidum, quod præteruectos sinus excipit non paruus, sed longe ac molliter flexus, retrahensq; paulatim oras usq; ad ima montis Idæ. is primo paruis urbibus aspersus est, quarum clarissima est Cistena, gremio interiore campus Thebæ nomine Adrimetion, Austram, Teressam oppida, eodem, quo dicta sunt ordine, adiacētia continent. in altero latere Antandrum, duplex causa nominis iactatur. alij Ascanium Aeneæ filium, cum ibi regnaret, captum à Pelasgis ea se redemisse commemorant. alij ab ijs putant conditam, quos ex Andro insula uis & seditio exegerat. Hinc hi Antandrum quasi pro Andro, illi quasi pro uiro accipi uolunt. sequens tractus tangit Gargara & Asson Aetolorum colonias. tum sinus alter alchæon limen non longe ab Ilio litora incuruat urbe bello, excadioq; clarissima. hic Sygeum fuit oppidum. hic Achiuorum fuit bellantium statio. huc ab Ideo monte demissus Scamander exit, &

Simois, fama q̃ natura maiora flumina. ipse mons uetere diuarum certamine & iudicio Paridis memoratus. orientem solem aliter, quàm in alijs terris solet aspici, ostentat. nanq; ex summo uertice eius speculantibus penè à media nocte sparsi ignes passim micare, &, ut lux appropinquat, ita coire, ac se coniūgere uidētur, donec magis, magisq; collecti pauciores subinde, & una ad postremum flamma ardeant. ea cū diu clara & incendio similis effulsit, cogit se ac rotundat, & fit ingens globus, diu is quoq; grandis et terris adnexus apparet, deinde paulatim decrescens, & quanto decrescit, eo clarior fugat nouissime noctem, et cum die iam sol factus, attollitur. extra sinum sunt rhetæa litora à Rhetæo & Dardania claris urbibus, Aiacis tamen sepulchro maxime illustria. ab his fit arctius mare, nec iam abluit terras, sed rursus diuidens angusto Hellesponti freto, litus obuium findit, facitq; ut iterum terræ, qua fluit, latera sint. interius Bithyni sunt & Mariandynei. in ora graiæ urbes Abydos & Lampsacum & Parion et Priapos. Abydos magni quondam amoris commertio insignis est. Lampsacum Phocæis appellantibus nomen ex eo traxit, quod consulentibus in quasnam terras potissimum tenderent, responsum erat ubi primum fulsisset, ibi sedem capescere. tum rursus fit apertius mare Propontis. In id Granicus effunditur, pugna, quæ primum inter Persas et Alexandrum fuit nobilis. trans amnem sedet in ceruice peninsulæ Cizicum, nomen Cizicus indidit, quem à Minyis imprudentibus, cum Colchos peterent fusum acie, cæsumq; acce=

pimus. post Plagea & Sidace paruæ Pelasgorum colo niæ, quibus à tergo imminet mons Olympus, ut incolæ uocant, Mysus. is flumē Rhyndacum in quæ sequũtur emittit. circa angues nascuntur immanes, neq; ob magnitudinem modo, sed ob id etiam mirabiles, quod ubi in alueum eius, æstus, solem'q; fugerunt, emergũt atq; hiant, superuolantes'q; aues, quamuis alte & perniciter ferantur, absorbent. trans Rhyndacum est Daschylos, et, quam Colophonij collocauere, Myrlea. duo sunt inde modici sinus, alter sine nomine Cion amplectitur Phrygiæ haud longe iacentis opportunissimum emporium, alter Olbianos in promontorio fert Neptuni fanum, in gremio Astacon à Megarensibus conditum. deinde priores terræ iterum iacent, exituri'q; in pontum pelagi canalis angustior. Europā ab Asia stadijs quinq; disterminat Thratius, ut dictum est, Bosphorus. Ipsis in faucibus oppidum in ore templũ est. oppidi nomen Chalcedon. author Archias Megarensium princeps, templi numen Iupiter conditore Iasone. hic iam sese ingens pontus aperit, nisi qua promontoria sunt, huc atq; illuc longo, recto'q; limite extensus sinuatus cætera. sed quia contra minus quàm ad læuam & dextram abscessit, mollibus'q; fastigijs, donec angustos utrinq; angulos faciat, inflectitur, ad formam scythici arcus maxime incuruus, breuis, atrox, nebulosus raris stationibus, non molli neq; arenoso circundatus litore, uicinus aquilonibus. et quia non profundus est, fluctuosus atq; feruens, olim ex colentium sæuo admodum ingenio Axenus, post commertio aliarum gentiũ mollitis aliquantum moribus dictus Eu-

xinus. In eo primum Mariandyni urbem habitant ab arguo, ut ferunt, Hercule datam. Heraclæa uocatatur. id famæ fidem adiecit. iuxta specus est Achærusia ad manes, ut aiunt, peruius, atq; inde extractum Cerberum existimant. tum Fios oppidum, Milesiorum quidem colonia, sed iã soli, gentisq; Paphlagonum, quorum in litoribus pene medijs promontorium est Carambis, citra Parthenius amnis. urbes Sesamus & Cromna, & à Cithisoro Phryxi filio posita Cythoros. tum Cinobus, & Coliris, & quæ Paphlagoniam finit, Armene. Chalybes proximi clarissimas habent Amyson, et Synopen cynici Diogenis patriam, amnes Alyn, & Thermodonta. secundum Alyn urbs est Lycasto. à Thermodonte campus. In eo fuit Themisyrum oppidum. fuere et Amazonum castra, ideo Amazonũ uocant. Tabereni Chalybas attingunt, quibus in risu, lusuq; summum bonum est. Vltra Carambin Mossynœci turres ligneas subeunt, notis corpus omne persignant. propatulo uescuntur, promiscue concumbunt, & palàm reges suffragio deligunt, uinculisq;, & arctissima custodia tenent, atq; ubi culpam praue, quid imperando meruere, inedia diei totius afficiunt, cæterum asperi, inculti, pernoxij appulsis. deinde minus feri uerum et hi inconditis moribus Macrocephali, Discheri, Buxedi. raræ urbes. Cerasus & Trapezus maxime illustres. Inde his locus est, ubi finem ductus à bosphoro tractus accipit, atq; inde se in sinũ aduersi litoris flexus attollens angustissimum ponti facit angulum. Hic sunt Colchi, hinc Phasis erumpit. hic eodem nomine, quo

amnis est Themistagora Milesio deductum oppidum, hic Phryxi templum, & lucus, fabula uetere pellis aureæ nobilis. Hinc orti montes longo se iugo & donec Ripheis coniūgantur, exporrigunt, qui altera parte in Euxinum & Mæotida & Tanain, altera in caspium pelagus obuersi Cerauni dicuntur. ijdem alibi. Thaurici. Moschi. Amazonici. Caspij. Caraxici. Caucasi, ut alijs alijs'ue appositi gentibus, ita aliis alijsq; dicti nominibus. At in primo flexu iam curui litoris oppidum est, quod græci mercatores constituisse, & quia, cum cæca tempestate agerentur, ignaris quæ terra esset, cygni uox notam dederat, Cygnum appellasse dicuntur. Reliqua eius feræ, incultæq; gentes uasto mari assidentes tenent. Melanchlæni terestrea. Sexsolicæ. coraxi. Pthirophagi. Hæniochi. Chæi. Tercetici, etiā in confinio Mæotidis Syndones. In Hæniochorum finibus Dioscorias à Castore & Polluce pontū cū Iasone ingressis. Syndos in Sydonū finibus ab ipsis terrarum cultoribus condita est, obliqua tunc regio, & in latum modice patens, inter pontum paludemq; ad bosphorum excurrit, quam duobus alueis in lacum et in mare profluens Corocondamam penè insulam reddit. quatuor urbes ibi sunt Hermonassa, Cepo, Ephanagoria, et in ipso ore Cimmeriū. hac ingressos lacus accipit longe lateq; diffusus. Qua terras tangit incuruo circundatus litore, qua mari propior est, nisi ubi aperitur, quasi margine obductus citra magnitudinem propè ponto similis. orā, quæ à bosphoro ad Tanain usq; deflectitur Mæotici incolunt Thoreatæ, Arichi Phicores & ostio fluminis proximi Laxa

matæ. apud eos easdem artes fœminæ, quas uiri exercent, adeo ut ne militia quidem uacent. uiri pedibus inhærent, sagittisq; depugnant, illæ equestre præliũ ineunt. nec ferro dimicant, sed quos laqueis intercepere, trahendo conficiunt. nubunt tamen, uerum ut nubiles habeantur. non in ætate modus est. nisi quæ hostem interemere, uirgines manent. Ipse Tanais ex Rhipheo monte deiectus adeo præceps ruit, ut cum uicina flumina, tum mæotis & bosphorus, tum ponti aliqua brumali rigore durentur, solus æstus hyememq; iuxta ferens, idẽ semper et sublimis, incitatusq; decurrat. ripas eius Sauromatæ et ripis hærẽtia possident. una gens, aliquot populi et aliquot noĩa. primi mæotici. Gynæco Cratumene regna Amazonũ fœcũdos pabulo, at alia steriles, nudosq; campos tenẽt Budini. Geloni urbẽ ligneã habitant iuxta Thissagetæ, Turcæq; uastas syluas occupant, alũturq; uenãdo tum continuis rupibus latæ aspera, et deserta regio ad Rhipheos usq; permittitur. his iustissimi mores, pro domibus nemora. alimenta baccæ. & maribus & fœminis nuda sunt capita, sacri itaq; habentur, adeoq; ipsos nemo de tam feris gentibus uiolat, ut alijs quoq; ad eos cõconfugisse pro asylo sit. Vltra surgit mons Rhipheus, ultraq; eum iacet ora, quæ spectat oceanum.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Ald.3.2.28

POMPONII MELLAE LI-
BER SECVNDVS.

Caput. I.

Siæ in nostrum mare, Tanainq; uergentis, quem dixi finis, ac situs est, ac per eundē amnem in Mæotida remeantibus ad dextram Europæ, modo sinistro latere innauigantium apposita, ac Rhipheis montibus proxima. & huc enim pertinent, cadentes assiduo niues. adeo inuia efficiunt, ut ultra ne uisum quidem incedentium admittant. deinde est regio ditis admodum, soli inhabitabilis tamen, quia gryphi sæuum & pertinax ferarum genus, aurum terra penitus egestum mire amant, mireq; custodiunt, et sunt infesti attingentibus. Hominum primi sunt Scythæ, Scytharūq;, queis singuli oculi esse dicuntur, Arimaspæ. ab eis Essedones usq; ad Mæotida. huius flexum Huges amnis secat. Agathirsi et Sauromatæ ambiunt, quia pro sedibus plaustra habent dicti Hamaxobitæ, obliqua tunc ad bosphorum plaga excurrens ponto, ac Mæotide includitur. in paludem uergentia Satharchæ tenent. in bosphorum cimmerica oppida Myrmetion, Panticapeum, Theodosia, Hermisium. In Euxinum mare taurici, super eos sinus portuosus, & ideo καλὸς λιμὴν appellatus, promontorijs duobus includitur, alterum κριοῦ μέτωπον uocant. Carambico, quod in Asia diximus, patet aduersum. Parthenion alterum

nion alterum oppidum adiacet Cherronesus à Diana (si credatur) conditum. & nympheo specu, quod in arce eius Nymphis sacratum est, maxime illustre. subit tum ripam mare, & donec quinq; millia passuum absit à Mæotide refugientia usq; subsequens litora, quæ Satarchæ et Taurici tenent, peninsulam reddit. quod inter paludem & sinum est, Taphræ nominatur. sinus Carcinites, in eo urbs est Carcine, quã duo flumina Gerros & Hypacyris uno ostio effluentia attingunt, uerum diuersis fontibus, & aliunde delapsi. Nam Gerros inter Basilidas & Nomadas euoluitur. syluæ deinde sunt, quas maximas hæ terræ ferunt, & Panticapes, qui Nomadas, Georgosq; disterminant. terra tum longe distenta excedens tenui radice litori adnectitur. post spatiosa modice paulatim seipsa fastigat, et quasi in mucronem longa colligens, latera facie positi ensis allecta est. Achilles infesta classe mare ponticum ingressus ibi ludicro certamine celebrasse uictoriam, & cum ab armis quies erat, se ac suos cursu exercitauisse memoratur, ideo dicta est δρόμος ἀχιλλέως. tum Borysthenes gentem sui nominis abluit. inter Scythiæ amnes amœnissimus turbidis alijs liquidissimus defluit, placidior quàm cæteri, potariq; pulcherrimus. Alit lætissima pabula, magnosq; pisces, quibus & optimus sapor, & nulla ossa sunt. longe uenit, ignotisq; ortus è fontibus, quadraginta dierum iter alueo stringit, tantoq; spatio nauigabilis secundum Borystenidam & Olbida græca oppida egreditur. Calipidas Hypanis includit, ex grandi palude oritur. quam matrem eius accolæ ap-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Ald.3.2.28

pellant, & diu qualis natus est, defluit. tantum non longe à mari ex paruo fonte, cui ex Ampheo cognomen est, adeo amaras aquas accipit, ut ipse quoq; iam sui dissimilis, & non dulces hinc defluat. Axiaces proximus intra Calipidas, Axiacasq; descendit, hos ab Istriacis Tyra separat, surgit in Neuris, qua exit sui nominis oppidum attingit. At ille, qui Scythiæ populos à sequentibus dirimit, apertis in Germania fontibus, alio quàm desinit nomine, exoritur. nam p̄ immania spatia magnarum gentium diu Danubius est. Deinde aliter appellantibus accolis Ister fit, acceptisq; aliquot amnibus ingens iam, & eorum, qui in nostrum mare decidunt, tantum Nilo minor, totidem quot ille ostijs, sed tribus tenuibus, reliquis nauigabilibus effluit. ingenia, cultusq; gentium differunt. Essedones funera parentum læti et uictimis ac festo coitu familiarum celebrant. corpora ipsa laniata & cæsis pecorum uisceribus immista epulando cõsumunt. capita ubi fabre expoliuere auro uincta pro poculis gerunt. hæc sunt apud eos ipsos pietatis ultima officia. Agathyrsi ora, artusq; pingunt, ut quiq; maioribus præstant, ita magis uel minus. cæterum ijsdem omnes notis, & sic, ut ablui nequeant. Sarmatæ auri, argentiq; maximarum pestium ignari, uicæ rerum commertia exercent. atq; ob sæua hyemis admodum assidue demersis in humum sedibus, specus aut suffosa habitant. totum braccati corpus, & nisi qua uident etiam ora uestiti. Tauri Iphigeniæ et Orestis aduentu maxime memorati immanes sunt moribus, immanemq; famam habent. solere pro uictimis

aduenas cædere. Basilidÿs ab Hercule, & Echidnæ generis principia sunt, mores regÿ, arma tantum sagittæ. Vagi Nomades pecorum pabula sequuntur, atq; ut illa pecorum durant, ita diu statam sedem agunt. colunt georgi, exercentq; agros. Axiacæ furari quid sit ignorant. ideoq; nec sua custodiunt, nec aliena contingunt. interius habitantium ritus asperior, et incultior regio est. bella, cædesq; amant. mosq; est bellantibus cruorem eius, quem primum intereme runt, ipsis è uulneribus ebibere, ut quisq; plures in teremerit, ita apud eos habetur eximius. cæterũ exper tem esse cædis inter opprobria, uel maximũ, ne fœde ra quidẽ incruenta sunt. sauciant se, qui paciscuntur exemptumq; sanguinẽ ubi permiscuere, degustant. ia putant mansuræ fidei pignus certissimum. Inter epu las, quot quisq; interfecerit, referre lætissima & frequentissima mentio, binisq; poculis, qui plurimos retu lere, perpotatis, inter loquentes honos præcipuus est. pocula ut Essedones parentum, ita inimicissimorum capitibus expoliunt. apud Anthropophagos ipsæ etiam epulæ uisceribus humanis apparantur. Geloni hostiũ cutibus equos, seq; uelant. illos reliq corporis, se capitũ. Melãclænis atra uestis et ex ea nomen. neuris sta tum singulis tempus est, quo siuelint in lupos, iterũq; in eos, qui fuere, mutentur. Mars omnium deus. Ei pro simulachris enses et tentoria dedicant, hominesq; pro uictimus feriunt. terræ late patent, & ob excedentia ripas suas plerunq; flumina, nusquã non ad pabu la fertiles. alicubi usqueadeo steriles ad cætera, ut q habitant lignorũ egentes, ignes ossibus alãt his. Thra

tia proxima est, eaq; à pontica lateris fronte usq; in Illyricos penitus immissa, qua latera agit Istro, pelagóq; contingitur. Regio nec cœlo læta nec solo, & nisi qua mari propior est, infœcunda, frigida, eorumq;, quæ feruntur malignæ, admodum patiẽs. raro usquã pomiferam arborem, uitem frequentius tolerat. sed nec eius quidem fructus maturat, ac mitigat, nisi ubi frigora obiectu frondium cultores arcuere. Viros benignius alit, non ad speciem tamen. nam & illis asper atq; indecens corporum habitus est, cæterum ad ferociam & numerum, ut multi, immitesq; sint, maxime ferax. paucos amnes, qui in pelagus euadant, uerum celeberrimos, Hebrum & Neston Strymona emittit. montes interior attollit Hæmon & Rhodopẽ & Orbelon sacris Liberi patris, & cœtu Mænadum Orpheo primum initiante celebratos, è queis Hæmus in tantum altitudinis abit, ut euxinum & Adriam ex summo uertice ostendat. una gens Thraces habitant, alijs, alijsq; præditi & nominibus et moribus. quidam feri sunt, & ad mortem paratissimi. Getæ utiq;. id uaria opinio perficit. alij rediturās putant animas obeuntium. alij, etsi nõ redeant, non extingui tamen, sed ad beatiora transire. alij emori quidem, sed id melius esse quàm uiuere. itaq; lugentur apud quosdam puerperia, natiq; deflentur. funera contra festa sunt, & ueluti sacra, cantu, lusuq; celebrantur. ne fœminis quidem segnis est animus super mortuorum uirorũ corpora interfici, simulq; sepeliri, uotum eximium habent. & quia plures simul singulis nuptæ sunt, cuius id sit decus apud iudicaturos magno cer

tamine affectant, moribus datur. estq; maxime læ-
tum, cum in hoc contenditur, uincere. mœrent alij uo-
cibus, & cum acerbissimus planctibus efferunt. at qui
bus consolari eos animus est, arma, opesq; ad rogos de
ferunt, paratiq;, ut dictitant, cum fato iacentis, si de-
tur in manus, uel pacisci, uel decernere. ubi nec pu-
gnæ nec pecuniæ locus sit, manentq; domi nos proci.
nupturæ uirgines non à parentibus uiris tradūtur,
sed publicæ aut locantur ducendæ, aut ueneunt. utrū
fiat ex specie & moribus causa est. probæ, formosæq;
in pretio sunt. cæteras qui habeant mercede quærun-
tur. uini usus quibusdam ignotus est, epulantibus ta-
men ubi super ignes, quos circunsident, quædam se-
mina ingesta sunt, similis ebrietati hilaritas ex nido-
re contingit. in litoribus Istro proxima est Istropolis.
Deinde à Milesijs deducta Calatis, & Tritonicæ, &
portus Caria, et Tiristris promontorium, quod præter
uectos alter ponti angulus accipit, aduersus Phasiacos,
& nisi amplior foret, similis fuit. Hic Bizone motu
terræ intercidit. est portus Crunos, urbes Dionysiopo
lis, Oddessos, Messembria, Anchialos, & intimo in si
nu, atq; ubi pontus alterum sui flexum angulo finit,
magna Apollonia. recta dehinc ora, nisi quod media
ferme in promontorium, quod Thinniā uocant, exit,
& incuruis contra se litoribus obtenditur, urbesq; su
stinet Halmydeson, & Philam & Phinopolim. ha
ctenus pontus. deinde est Bosphorus & Propontis. in
Bosphoro Byzantium. in Propontide Selymbria, Pe
rinthus, Bathynis. Amnesq;, qui interfluunt, Erginus
& Atyras. tum Rheso regnata quondam pars Thra

ciæ, & Bisaltæ Samorum, & ingens aliquando Cypsela. Post locus, quem Grai μακρὸν τῖχος appellant, & in radice magnæ peninsulæ sedes Lysimachia. terra, quæ sequitur, nusquam lata, atq; hic arctissima inter Hellespontum, ægeumq; procurrit. angustias Isthmon, frontem eius mastusiam totam Chersonesum appellant. ob multa memorabile est. In ea flumen Aegos naufragio classis atticæ insigne. est et Abydo obiacens Sestos Leandri amore pernobilis. est & regio, in qua Persarum exercitus diuisas spatio, pelagoq; terras, ausus pontibus iungere, mirũ atq; ingens facinus, ex Asia in Græciam pedes et non nauigata maria transgressus est. sunt Prothesilai ossa consecrata delubro. est & portus Cœlos Atheniensibus & Lacedæmonijs nauali acie decernentibus, laconicæ, classis signatus excidio. est Cynossema tumulus Hecubæ, siue ex figura canis, in quam conuersa traditur, siue ex fortuna, in quam deciderat, humili nomĩne accepto. est deinde Mathios. est Helleus, quæ finit Hellespontum. Aegeum statim pelagus uaste longum litus impellit, summotasq; terras hinc ad promontorium, quod Sunium uocatur, magno ambitu, molliq; circumagit. eius tractum legentibus, præuectisq; Mastusiam tum sinus intrandus est, qui alterum Chersonesi latus abluens, iugo Phaciæ uallis includitur, & ex fluuio, quem accipit, Melas dictus. duas urbes amplectitur, Alopeconesum, & altero Isthmi litoris sitam Cardiam. eximia est Aenos ab Aenea profugo condita. circa Hebrum Cicones. trans eundem Doriscos, ubi Xerxem copias suas, quia numero non po-

terat, spatio mensum ferunt. deinde promontoriũ Serrium, ex quo canentem Orphea secuta narrantur nemora. Zonæ. tum Scænos fluuius, & ripis eius adiacens Maronia. regio ulterior Diomedem tulit immanibus equis mandendos solitum obiectare aduenas, et iisdem ab Hercule obiectum. Turris, quam Diomedis uocant, signum fabulæ remanet. & urbs, quam soror eius suo nomine nominauit, Abdere. sed ea magis id memorandum habet, quod Democritum physicum tulit, quã quod ita condita est. ultra Nestos fluit. Interq; eum & Strymona urbes sunt, Philippi, Apolonia, Amphipolis. inter Strymona & Athon turris Calarnea, & portus Caprullon. urbs Acanthos et Oesyma. inter Athon et Pallene Celeona & Olynthos. Strymon, sicut diximus, amnis est, longe'q; ortus & tenuis, alienis subinde aquis fit amplior, & ubi non longe à mari lacum fecit, maiore quàm uenerat, alueo erumpit. Athos mons est adeo elatus, ut credatur altius etiam, quàm unde imbres cadunt, surgere. capit opinio fidem, quia de aris, quas in uertice sustinet, non abluitur cinis, sed quo relinquitur aggere manet. cæterũ non promontorio, ut alii, uerum totus est, toto'q; longe dorso procedit in pelagus. qua continenti adhæret à Xerxe in graios tendente perfossus, transnauigatus'q;, et actus freto nauigabili puius. ima eius tenent paruæ Pelasgorũ coloniæ. in summo fuit oppidũ Acroathon, in quo, ut ferũt, dimidio lõgior, q̃ in aliis terris ætas habitantiũ erat. Pallene soli tam patentis, ut qnq; urbiũ sedes sit atq; ager. tota in altũ abit, angusta satis unde incipit. ibi est Poti

dææ,at ubi laxius patet,Mende,Scioneq; referendæ, illa ab Hæretris,hæc ab Achiuis,capto Ilio remeanti bus posita. tum Macedonũ populi,qd urbes habitant, quarum Pellam maxime illustrem alumni efficiunt Philippus Græciæ domitor,Alexander etiam Asiæ. in litore flexus megybernæus inter promontoria diui dit Canastreum & portum,qui Copos dicitur. Vrbes Toronem et Physcellam,atq; unde ipsi nomen est,Me gybernam incingit. canestreo promontorio Scione pro xima est. Megybernæus autẽ sinus in medio qua ter ra dat gremium,modice in litora ingreditur. cæterũ longis in altum immissis lateribus ingens inter ma- ria sinus est. in eum Axius per Macedonas, etiam p Thessalos Peneus excurrit,ante Axium Thessaloni- ce est. inter utrunq; Cassandria,Cydna,Aloros,Der ris,à Peneo,Sepias,Corinthia,Melibœa,Castanea pa res ad famam,nisi quod Philoctetes alumnus Melibœ am illuminat. Terræ interiores claris locorum no- minibus insignes,pene nihil ignobile ferunt. hinc nõ longe est olympus. hic pelion. hic ossa, montes gigan- tum fabula,belloq; memorati. hic musarum parens, domusq; Pieria. hic nouissime calcatum graio Hercu- li solum,saltus œtæus. hic sacro nemore nobilia tem pe. hic Libethra,carminumq; fontes obiacent. tum iã uaste & multum prominens Græcia,& dum Myr- thoum pelagus attingat,à septentrione in meridiem ue cta,qua sol oritur ægeis, qua occidit ionijs fluctibus obiacet, ac proxime spatiosa, et Hellas nomine grã di fronte procedit. mox mari utroq; & ionio magis latere eius intrante donec,quinq; millia passuum pa-

teat media ferme propè inaditur. Deinde rursum terris huc se & illuc uerum in Ionium mare magis expandẽtibus, progressisq; in altum, nõ tam lata quàm cœperat, ingens tamen iterum, & quasi peninsula extenditur. uocaturq; Peloponnesos, ob sinus et promontoria, queis, ut fibris, litora eius incisa sunt, simul quòd tenui tramite in latus effunditur, platani folio simillima. in Macedonia prima est Thessalia. deinde Magnesia, Phthiotis, Doris, Locris, Phocis, Bœotis, attis, Megaris. sed omnium Attis clarissima. in Peloponneso Argolis, Laconice, Messenia, Achaia, Elis, Arcadia, ultra Aetolia, Acarnania. Epiros usq; in Adriam. de locis atq; urbibus, quae mare non abluit, hæc maxime memoranda sunt. in Thessalia, Larissa, aliquãdo Iolcos. In Magnesia, Antronia. in Phthiotide Phthia. in Locride Cynos & Callicros. in Phocide, Delphi & mons Parnasus, & Apollinis fanum atq; oraculum. in Bœotia Thebæ & Cithæron fabulis, carminibusq; celeberrimus. in Attide Eleusin Cereri consecrata, & clariores, quàm ut indicari egeãt, Athenæ. in Megaride, unde regioni nomen est, Megara. ut in Argolide Argos, & Mycenæ, & templum Iunonis uetustate et religione percelebre. in Laconide Terapne, Lacedæmon, Amyclæ, mons Taygetus. in Messenia Messene & Methone. in Achaia atq; Elide quondam Pisæ Oenomai. Elis et numen, delubrumq; olympij Iouis certamine gymnico & singulari sanctitate. ipso quidem tamen simulachro, quod Phidiæ opus est maxime nobile. Arcadiã peloponnesiacæ gentes undiq; incingunt. in ea sunt urbes Psophis et Te=